

Pedagogická komunikace

JANA VLČKOVÁ

ZPĚTNÁ VAZBA

= informace žákovi, která má tomuto žáka sdělit, jak probíhá proces jeho učení (Mareš, Křivohlavý, 1995)

Šed'ová, Švaříček a Šalamounová (2012):

- ▶ Je zabudovaná do struktury pedagogické komunikace
- ▶ Bezprostředně po výkonu
- ▶ Předpoklad regulace chování a učení žáka
- ▶ Vede ke zlepšení výkonu žáka

ZPĚTNÁ VAZBA

(Šedlová, Švaříček a Šalamounová, 2012)

Má vždy hodnotící charakter, hodnocení může být

▶ **Pozitivní** (Gavora, 2005)

- ▶ Akceptace odpovědi žáka
- ▶ Echo: zopakování
- ▶ Elaborace odpovědi: rozvinutí
- ▶ Pochvala

▶ **Negativní** (Mareš a Křivohlavý, 2005)

- ▶ Detekce chyb: učitel dá chybu najevo
- ▶ Interpretace chyby: vysvětlení, jak k chybě došlo
- ▶ Korekce: podání správné odpovědi

Funkce zpětné vazby

(Mareš, Křivohlavý, 1995)

- ▶ Regulativní → umožňuje řídit žákovu činnost
- ▶ Sociální → vede k utváření vztahů mezi učitelem a žákem
- ▶ Poznávací → může vést k lepšímu poznání učiva, učitele i sebe
- ▶ Rozvojovou → žák ji může využít k vlastnímu rozvoji
- ▶ Přímá zpětná vazba: souhlas, pochvala, výtka atd.
- ▶ Nepřímá zpětná vazba: doplnění odpovědi, vyžádání dalších alternativ, přechod k jinému tématu atd.

Typy zpětné vazby dle zaměření

Hattie, Timperleyová in Šed'ová, Švaříček a Šalamounová (2012):

- ▶ Zaměřená na úkol nebo výsledek
 - ▶ Zaměřená na proces
 - ▶ Zaměřená na seberegulaci
 - ▶ Zaměřená na osobnost
- ▶ Doporučovaná je zpětná vazba zaměřená na proces.
- ▶ Nedoporučená je zpětná vazba na osobu.

Doporučení pro učitele

(Šedlová, Švaříček a Šalamounová, 2012)

- ▶ Zpětná vazba v čas, raději více zpětné vazby
- ▶ Nespěchat při poskytování zpětné vazby, promyslet
- ▶ Zpětná vazba má být explicitní, přinášet něco nového, rozvést
- ▶ Trpělivost, často by vyslovenou chybu řekli i jiní žáci
- ▶ Nesoustředit se na gramatiku, formu atd., ale na odpověď
- ▶ Dávat zpětnou vazbu k momentálním výkonům, doplňovat zpětnou vazbu ke kapacitám a schopnostem
- ▶ Chválit za konkrétní věci, vyzdvihnout je
- ▶ Nebát se kritiky, pak vynikne i pochvala

Chyba v pedagogické komunikaci

(Mareš, Křivohlavý, 1995)

Něco nepatřičného?

Něco, co je součástí každé lidské činnosti: usilujeme o něco nového?

▶ Kdy chyba neohrožuje?

- ▶ Musí být odhalena
- ▶ Musí být určeno místo výskytu
- ▶ Musí být vysvětlena
- ▶ Musí být opravena

Literatura

- ▶ GAVORA, Peter. *Učitel a žáci v komunikaci*. Brno: Paido, 2005, 165 s. ISBN 8073151049.
- ▶ MAREŠ, Jiří a Jaro KŘIVOHLAVÝ. *Komunikace ve škole*. Vyd. 1. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 210 s. ISBN 80-210-1070-3.
- ▶ ŠEĎOVÁ, Klára, Roman ŠVAŘÍČEK a Zuzana ŠALAMOUNOVÁ. *Komunikace ve školní třídě*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2012, 293 s. ISBN 9788026200857.